

RAZISKOVALNA NALOGA

HOMOFOBIA, STRAH ALI RESNIČNOST V LETU 2025?

SOCIOLOGIJA

Mentorica: Barbara Čučko

Avtorici: Zoja Glaser

in Nuša Prišenk

Lovrenc na Pohorju, 2025

ZAHVALA

Zahvaljujeva se svoji mentorici Barbari Čučko, ki nama je omogočila začetek raziskovanja, s katerim sva se ukvarjali dve leti, ter nama potrpežljivo pomagala in naju vodila pri raziskovalni nalogi. Brez nje nama ne bi uspelo.

Zahvala gre tudi Mateji Žerjav, ki je najino raziskovalno nalogo lektorirala, in Nataši Kušar, ki je pomagala pri prevajanju povzetka.

Zahvalili bi se radi učencem tretje triade osnovnih šol Lovrenc na Pohorju, Selnica ob Dravi in Janka Glazerja Ruše za iskrene odgovore pri reševanju ankete. Z njihovimi odgovori sva lahko raziskovalno nalogo razširili in o njej bolje razpravljali.

Hvala tudi najinim intervjuvancem, ki so nama z odgovori zelo pomagali. Zelo veliko so prispevali k raziskovalni nalogi in odgovarjali na vprašanja brez kakršnih koli zadržkov.

Nazadnje se zahvaljujeva še učencem šolskega parlamenta, ki so sodelovali v diskusiji. Pokazali so veliko interesa in s tem veliko prispevali k najini raziskovalni nalogi.

Hvala!

KAZALO

1 UVOD	6
1. 1 OPREDELITEV PODROČJA IN OPIS PROBLEMA.....	6
1. 2 CILJI IN NAMEN	6
1. 3 HIPOTEZE	6
1. 4 RAZISKOVALNE METODE.....	7
2 TEORETIČNI DEL.....	8
2. 1 PREDSDOKI IN DISKRIMINACIJA	8
2. 1. 1 PREDSEDEK IN STEREOTIP	8
2. 1. 2 DISKRIMINACIJA	8
2. 2 HOMOSEKSUALNOST.....	9
2. 2. 1 KAJ JE HOMOSEKSUALNOST?	9
2. 2. 3 PARADA PONOSA	10
2. 3 HOMOFOBIIJA	11
2. 3. 1 SOVRAŽNI GOVOR.....	12
2. 3. 2 HOMOFOBIIJA IN INCIDENTI.....	12
3 RAZISKOVALNI DEL	15
3. 1 ANALIZA ANKETE	15
3. 2 INTERVJU	27
3. 2. 1 Oseba A.....	27
3. 2. 2 Oseba B.....	31
3. 2. 3 Oseba C.....	33
3. 3 DISKUSIJA V ŠOLSKEM PARLAMENTU	35
4 RAZPRAVA	37
5 ZAKLJUČEK	40
6 LITERATURA IN VIRI	41
6. 1 LITERATURA	41
6. 2 SPLETNI VIRI	41
7 PRILOGE.....	43

KAZALO SLIK

Slika 1: Tortni prikaz 1 – Spol	15
Slika 2: Tortni prikaz 2 – Razred	15
Slika 3: Grafični prikaz 1 – Strpnost (videz, kultura, jezik, vera, vedenje)	16
Slika 4: Tortni prikaz 3 – Strpnost do istospolno usmerjenih	16
Slika 5: Tortni prikaz 4 – Strpnost do istospolno usmerjenih (fantje)	17
Slika 6: Tortni prikaz 5 – Strpnost do istospolno usmerjenih (dekleta).....	17
Slika 7: Tortni prikaz 6 – Kje ste se prvič srečali s pojmom homoseksualnost?	18
Slika 8: Tortni prikaz 7 – Kdo vpliva na vaše mnenje o homoseksualnosti?.....	18
Slika 9: Tortni prikaz 8 – Neprimerne besede, dejanja	19
Slika 10: Tortni prikaz 9 – Neprimerne besede, dejanja po razredih	19
Slika 11: Tortni prikaz 10 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?	20
Slika 12: Tortni prikaz 11 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici vidiš dva moška, ki se držita za roke? (fantje).....	21
Slika 13: Tortni prikaz 12 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici vidiš dva moška, ki se držita za roke? (dekleta)	21
Slika 14: Tortni prikaz 13 – Se strinjate s posvojitvijo otrok dveh istospolnih oseb?	23
Slika 15: Tortni prikaz 14 – Kako bi se odzval/a, če bi bil/a tvoj/a prijatelj/ca istospolno usmerjena?.....	24
Slika 16: Tortni prikaz 15 – Ali v šoli premalo govorimo o diskriminaciji istospolnih oseb?	25
Slika 17: Tortni prikaz 16 – Ali menite, da je diskriminacija istospolnih oseb pogosta v vaši okolici?	26

KAZALO TABEL

Tabela 1: Zakaj si osebi, ki je od tebe drugačna namenil/a grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje?.....	20
Tabela 2: Zakaj nisi osebi, ki je od tebe drugačna namenil/a grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje?.....	20
Tabela 3: Zakaj se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?....	22
Tabela 4: Zakaj se ti ne zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?22	
Tabela 5: Zakaj se strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolnih usmerjenih oseb?.....	23
Tabela 6: Zakaj se ne strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb?	24
Tabela 7: Kako bi se učenci počutili, če bi imeli istospolno usmerjena starša in bi bili žrtev posmehovanja?	25
Tabela 8: Kako bi lahko v šoli poskrbeli, da bi sprejemanje drugačnosti postalo vrednota? .	26
Tabela 9: Kaj menite, da bi družba lahko naredila, da bi bila bolj vključujoča do istospolnih oseb?.....	27

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva se osredotočili na predsodke in diskriminacijo učencev tretje triade do istospolno usmerjenih oz. homofobijo, ki se pojavlja v različnih oblikah. V teoretičnem delu sva podrobneje raziskali pomen homofobije in pojmov, ki so povezani z homoseksualnostjo.

Za raziskovalni del sva uporabili tri raziskovalne metode: anketo, intervjuje in diskusijo. Z anketo sva dobili veliko različnih mnenj, saj so nanjo odgovarjali učenci tretje triade iz treh šol. Razvrstili sva jih v kategorije in dobili ugotovitve. Delež negativnih odgovorov je bil velik, a veliko odgovorov je bilo pozitivnih. Nekaj učencev pa se ni znalo opredeliti. Ugotovili sva, da imajo učenci največ predsodkov pri izpostavljanju istospolno usmerjenih v javnosti in posvojitvi otrok. Najmanj predsodkov pa se je pojavilo pri spolni usmerjenosti sošolcev oziroma sošolk.

Opravili sva tri intervjuje, z dvema moškima in eno žensko. Odgovarjali so iskreno in brez zadržkov, kar je imelo velik vpliv na raziskavo.

Diskusija je potekala v šolskem parlamentu, učenci so bili razdeljeni na dve skupini – strpno in nestrpno. Skupaj z učenci sva razpravljali o treh podtemah: izpostavljanje istospolno usmerjenih v javnosti, posvojitvi otrok in poroki. S tem smo dobili vpogled, kako so učenci seznanjeni s to temo.

Ugotovili sva, da kljub temu, da živimo v 21. stoletju, se v našem bližnjem okolju in družbi še vedno pojavlja preveč predsodkov in diskriminacije. Najin namen je bil zmanjšati predsodke do istospolno usmerjenih.

Na koncu sva vse hipoteze uspešno potrdili, torej so bila vsa najina predvidevanja pravilna. Meniva, da sva učence ozavestili o tej temi. V prihodnosti bova stremeli k temu, da se bo delež strpnih do drugačnih na naši šoli še povečal.

Ključne besede: homoseksualnost, homofobija, predsodek, diskriminacija, istospolno usmerjeni.

SUMMARY

In our research paper, we focused on the prejudices and discrimination of third-grade students towards homosexual individuals, or homophobia, which appears in various forms. In the theoretical part, we explored in detail the meaning of homophobia and concepts related to homosexuality.

For the research part, we used three research methods: a survey, interviews, and a discussion. The survey provided a wide range of opinions, as it was answered by third-grade students from three different schools. We categorized the responses and derived conclusions. There was a large proportion of negative answers, but also a significant number of positive ones. Some students were unsure of their stance. We found that students have the most prejudices when it comes to the public exposure of homosexual individuals and adoption of children. The least prejudice appeared regarding the sexual orientation of classmates.

We conducted three interviews with two males and one female. They responded honestly and without hesitation, which had a great impact on the research.

The discussion took place in the school parliament, where the students were divided into two groups – tolerant and intolerant. Together with the students, we discussed three subtopics: the public visibility of homosexuals, adoption, and marriage. This provided us with insight into how well the students were informed about the topic.

We concluded that, despite living in the 21st century, prejudices and discrimination are still present in our surrounding environment and society. Our goal was to reduce prejudices towards homosexuals.

In the end, we successfully confirmed all our hypotheses, meaning that all our assumptions were correct. We believe that we have raised awareness among the students on this topic. In the future, we will aim to increase the proportion of tolerant individuals towards others at our school.

Keywords: homosexuality, homophobia, prejudice, discrimination, homosexual.

1 UVOD

1. 1 OPREDELITEV PODROČJA IN OPIS PROBLEMA

Živimo v raznoliki družbi, kjer smo vsi enakopravni oz. imamo vsi enake pravice. Včasih imamo občutek, da temu ni tako. Kot najstniki opažava, da se na šoli pojavljajo vedno večje razlike med učenci. Zmerjanje je postalo del našega vsakdana. Učenci se pogosto zmerjajo zaradi zunanjosti, drugačnih mnenj in prepričanj.

Veliko konfliktov med učenci prihaja tudi glede pogledov na istospolno usmerjene osebe. Prav zaradi tega sva se odločili raziskati, kakšne predsodke in poglede glede istospolno usmerjenih imajo učenci tretje triade naše šole in šol v naši okolici, ter najti način, kako jih o tem ozavestiti in s tem zmanjšati predsodke in diskriminacijo.

S pojmom diskriminacija in predsodki smo se srečali že pri predmetu domovinska in državljanska kultura in etika. Raziskali pa bova tudi, kaj širše pomeni pojem homofobija.

Raziskovalno vprašanje:

Kako se učenci tretje triade osnovne šole soočajo s predsodki glede istospolno usmerjenih?

1. 2 CILJI IN NAMEN

1. Spoznati, kaj je diskriminacija in kaj predsodek.
2. Ugotoviti, kakšne predsodke imajo učenci tretje triade.
3. Preveriti, kako se učenec odzove, če je prijatelj/prijateljica istospolno usmerjena.
4. Spoznati, kdo vpliva na mnenje učenca o istospolno usmerjenih.
5. Ugotoviti, kako se istospolno usmerjeni soočajo s predsodki diskriminacije.
6. Raziskati, zakaj je simbol istospolno usmerjenih mavrična zastava.

Namen raziskovalne naloge je ozavestiti učence o problematiki predsodkov nad istospolno usmerjenimi.

Cilj raziskovalne naloge je zmanjšati predsodke med mladimi do istospolno usmerjenih.

1. 3 HIPOTEZE

1. Predsodki in diskriminacija glede istospolno usmerjenih oseb so pogostejši pri fantih.
2. Predsodki se s starostjo večajo.
3. Status in prepričanje družine vpliva na predsodke pri najstnikih glede istospolno usmerjenih oseb.

4. Socialna omrežja negativno vplivajo na prepričanje do istospolno usmerjenih osebah.
5. Veliko učencev je nestrpnih zaradi nepoznavanja teme.

1. 4 RAZISKOVALNE METODE

V raziskovalni nalogi smo uporabljali različne metode:

- anketa,
- intervju,
- diskusija.

2 TEORETIČNI DEL

2. 1 PREDSDOKI IN DISKRIMINACIJA

2. 1. 1 PREDSODEK IN STEREOTIP

Predsodek je neutemeljeno stališče bodisi do nekega dogodka, situacije osebe ali skupine. Večinoma je negativen in povezan s stereotipi. Vsak človek ima svoj predsodek o določenih osebah, ampak to je povsem človeško. Včasih nas oseba na prvi pogled ne pritegne toliko kot druga, ampak tudi to osebo je treba spoznati in ji dati priložnost, da pokaže, da ni takšna, kot se ti zdi. Ko daš osebi možnost, da popravi svoj prvi vtis, lahko ugotoviš, da je drugačna, kot se ti je zdela in sčasoma ta predsodek izgine. Lahko se pa zgodi, da osebe okoli nas govorijo tako grdo o tisti osebi, da ji ti sploh ne moreš dati priložnosti, da popravi vtis, temveč nasprotno. Tvoje domneve oz. predsodki se povečujejo, postanejo nekaj več kot le predsodek. Zagotovo smo že vsi slišali, da kdo reče, da so Američani debeli ali kaj podobnega. To so stereotipi, ki pa so neka prepričanja o skupini ljudi, družbenem pojavu ali ideji. Lahko so pozitivni ali negativni, ki v nas vzbudijo tudi takšna čustva. (Mahmoud idr., 2018)

2. 1. 2 DISKRIMINACIJA

Kadar govorimo o nestrpnosti, ki se izraža skozi vedenje ali dejanje, kot je zapostavljanje, odrekanje ali zmanjševanje pravic in svoboščin določenim skupinam ali posameznikom, bodisi zaradi rasnih, jezikovnih, verskih, političnih, socialnih, starostnih, zdravstvenih ali spolnih razlik, takrat govorimo o diskriminaciji. Ljudje, ki so diskriminirani, so v podrejenem položaju glede na druge pripadnike skupnosti. Velikokrat so izpostavljeni raznoraznemu nasilju, ki se je v zgodovini kazal tudi v najskrajnejši obliki, tako imenovanem genocidu, v katerem so bile udeležene tudi osebe, ki so bile istospolno usmerjene. (Mahmoud idr., 2018)

2. 2 HOMOSEKSUALNOST

2. 2. 1 KAJ JE HOMOSEKSUALNOST?

Homoseksualnost je pojem, ki se nanaša na privlačnost, intimo, spolnost med dvema partnerjema istega spola. Ta posameznik ima pogosto intimne čustvene in telesne stike s pripadniki svojega spola. Kadar govorimo o homoseksualnosti, ne govorimo samo o spolnih odnosih, ampak tudi o socialnih stikih in vplivu na odnose s vrstniki. Ti odnosi so lahko tudi negativni, kadar homoseksualci pridejo v stik z ljudmi, ki svoje strahove, negotovost rešujejo z izključevanjem ali nasiljem. Po drugi strani lahko spletajo razna prijateljstva bodisi v homoseksualni ali heteroseksualni mreži. Če se podamo raziskati zgodovino homoseksualnosti, lahko ugotovimo, da je bila skozi prisotna, z izjemo antične Grčije pa so jo v vseh družbah prikazovali kot nekaj negativnega, zaničljivega. Do danes je bila v zahodnem svetu pojmovana kot bolezen, greh, nekaj nenormalnega za družbo. Tudi danes ni sprejeta povsod po svetu, čeprav v modernem svetu ni več kriminalizirana. Veliko ljudem pa so homoseksualci še vedno nekaj tujega in nepoznanega, zato jih sprejemajo z odporom ali sovraštvom. (Sekereš, 2010)

Homoseksualci od osemdesetih let 20. stoletja spadajo pod skupnost LGB, ki se je v devetdesetih letih preimenovala v LGBT, od leta 1996 pa v LGBTQ. Danes opažamo, da veliko najstnikov uporablja besedo LGBTQ kot žalitev, ne da bi se zavedali njenega pomena. Prva črka v besedi LGBTQ je L, označuje besedo lezbijka. Lezbijka je ženska, ki jo romantično, čustveno in spolno privlači isti spol (ženska). Druga črka je G, ki označuje besedo gej. Gej je moški oz. fant, ki ga spolno, čustveno in romantično privlači isti spol (moški). Tretja črka je B, ki označuje besedo biseksualec. To so osebe, ki jih čustveno, romantično in spolno privlačijo moški in ženske. Naslednja črka je T, ki označuje besedo trans. To so osebe, ki so jim ob rojstvu dodelili drugačen spol, kot se identificirajo zdaj. Kličejo jih transspolne osebe. Zadnja črka je Q, ki označuje besedo kvir oz. kvirspolne sebe. To so osebe, ki se identificirajo kot moški in ženska hkrati. Lahko se pa odloči, da se ne bo identificiral ne kot moški in ne kot ženska. Za to besedo (LGBTQ) imamo tudi zastavo, ki jo lahko prepoznamo po barvitosti. Barve si sledijo od zgoraj navzdol tako: rdeča, oranžna, rumena, zelena, modra in vijolična. (Coombes, 2020)

2. 2. 2 MAVRIČNA ZASTAVA

Mavrično zastavo je leta 1978 ustvaril umetnik, oblikovalec in vojni veteran iz Vietnama, Gilbert Baker. Politik Harvey Milk pa je za poletno Parado ponosa v San Franciscu ustvaril še ikono gejev. Ideja zastave za zastopanje gejevske in lezbične skupnosti se je pojavila že dve leti prej, preden jo je ustvaril Baker. Baker je za intervju v letu 2015 povedal, da ga je navdihnilo

praznovanje dvestoletnice ameriške neodvisnosti leta 1976, pri tem je poudarjal tudi, da je nenehno prikazoval zvezde in črte, zaradi tega je kasneje naredil znak za homoseksualne skupnosti. V tistem času je bil najpogosteje uporabljen znak za homoseksualce roza trikotnik – simbol, ki ga nacisti uporabljajo za prepoznavanje homoseksualcev. Uporaba simbola s takšno tematično preteklostjo ni bila možnost za Bakerja. Namesto tega se je odločil, da bo uporabil mavrično zastavo kot navdih. Različne barve v zastavi torej predstavljajo skupnost LGBTQ+ v vseh rasah, starostih in spolu, mavrice pa so naravne in lepe. To torej pomeni, da so vsi člani skupnosti LGBTQ+ naravni in lepi. Zastava naj bi imela osem čudovitih barv, od katerih ima vsaka barva svoj pomen. Na vrhu zastave je torej bila rožnata, kar pomeni spol, rdeča pomeni življenje, oranžna je znak zdravljenja, rumena označuje sončno svetlobo, zelena za naravo, turkizna predstavlja umetnost, indigo je za harmonijo in na koncu je še vijolična, čisto na dnu zastave, ki predstavlja duh. S pomočjo skoraj tridesetih prostovoljcev je Baker zgradil prvi osnutek trenutno svetovno znane zastave. Prvič je zastava bila predstavljena na paradi v San Franciscu 25. junija 1978. Po razkritju zastave so udeleženci parade ponosno pozdravili nov simbol v solidarnosti. Mavrica je danes v svetu poznana kot pozitivna predstavitev skupnosti LGBTQ+. Baker je umrl 31. marca 2017 pri starosti 65 let. Njegova zapuščina je zapečaten v 6-barvni zastavi, ki ponosno priznava in ljubi življenja LGBTQ+ ljudi v svetu. (Kako je mavrična zastava LGBT simbol?, 2017)

2. 2. 3 PARADA PONOSA

Festival Parada ponosa je festival skupnosti LGBTIQ+. Zaključni se s Parado ponosa, ki je protestni sprehod po Ljubljani z javno predstavitvijo političnih zahtev LGBTIQ+ skupnosti v Sloveniji. Je javna parada z namenom preboja molka, upora proti potiskanju homoseksualnosti med štiri stene, promocije človekovih pravic, enakih možnosti in svobode izbire. Od leta 2009 se Parada ponosa organizira v Ljubljani. (O Festivalu Parada ponosa, n.d.)

Parada ponosa je najbolj množična LGBTQ+ prireditev v Sloveniji. Je družbenopolitična, hkrati pa tudi kulturnozabavna. Organizira jo Društvo Parada ponosa, ki so ga ustanovili mnogi člani organizacij s področja pravic LGBTQ+. V Ljubljani je bila prva Parada ponosa leta 2001 v spomin na upor proti policijskemu nasilju v newyorškem lokalni Stonewall Inn ter kot odziv na nestrpnost in žaljivo ravnanje osebja v enem izmed ljubljanskih lokalov. Parada ponosa je že tradicionalna prireditev, ki se je vsako leto udeleži mnogo ljudi iz Slovenije ali tujine. Program splošnega festivala vsebuje številne dogodke, ki izpostavljajo teme interspolnosti, zgodovinskega spomina, vrstniškega nasilja itd. Parade se lahko udeleži vsak, vstopnine ni. Po navadi se odvija junija. (Parada ponosa, n.d.)

2. 3 HOMOFOBIA

Homofobija se prične z negativnim mnenjem o osebah, ki so istospolno usmerjene, nato preraste v sovražnost in sovražno vedenje. Istospolno usmerjene osebe imenujemo tudi homoseksualci. So osebe, ki jih privlači isti spol in so hkrati tudi čustveno oz. romantično usmerjene v isti spol. (Cairney, 2019)

Ni težko nekoga prepričati, da so lezbijke in geji slabi, pa ne samo oni, temveč kdorkoli. Samo ena poved je lahko ključnega pomena, po slišani povedi ali dveh si človek ustvari svoje mnenje oz. predsodek in stereotip. Za takšno razmišljanje je kriva naša okolica in ljudje, s katerimi se družimo. Na naše mnenje pa vpliva tudi razmišljanje družine, iz katere izhajamo. Če smo bili že v zibelko dani s takšnim negativnim razmišljanjem, ga je kasneje težje spremeniti. Ko odrastemo ali pa smo v letih, ko začnemo dojemati te stvari in nas te stvari tudi obdajajo, lahko dojamemo, da te stvari niso tako slabe in sčasoma začnejo predsodki izginjati. V večini primerov se pa naši predsodki večajo in postajajo vedno bolj grozni in zaskrbljujoči. (Kuhar idr., 2011)

Predsodki in negativni stereotipi se začnejo razvijati v diskriminacijo, ki vodi do izključevanja iz družbe, fizičnega nasilja, žalitev. Veliko mladih homoseksualcev zaradi diskriminacij razmišlja o samomoru in veliko ga tudi stori. Pa ne samo oni, temveč tudi drugi ljudje, ki so bili zaničevani zaradi izgleda, narodnosti, kulture, vere itd. Zaenkrat se to v Sloveniji še ne pojavlja tako pogosto kot v Ameriki. Vendar, če bi mnenja, ki lahko prizadenejo nekoga drugega, zadržali za sebe, bi bil svet lepši. Povzročitelji samomorov homoseksualcev smo mi, ljudje, ki se bojimo biti v bližini njih, se jih dotakniti, se pogovarjati z njimi ipd. Ampak če nekoga vprašaš, kaj je narobe s homoseksualci, ne dajo točnega odgovora, samo začnejo govoriti, ampak ne povejo bistva. Ti ljudje niso slabi, imajo drugačno razmišljanje, še vedno so pa ljudje in jih je treba spoštovati, kakršni so. (Kuhar, 2022)

Homofobija je v preteklosti nastala za označitev fizičnega odpora pred homoseksualci. Beseda se seveda na začetku ni prijela med ljudmi, sčasoma pa so se začele pojavljati tudi besede s podobno ali enako vsebino (homoerotofobija, heteroseksizem, homoseksizem, homoseksfobija, homonegativnost ...), s tem pa je nastajalo vedno več diskriminacij. Veliko ljudi išče izgovore, da ne bi spoznali homoseksualnih ljudi, ne znajo pa pojasniti, zakaj. Pravijo, da so homoseksualni ljudje bolni, ampak bolna je v bistvu homofobična družba. (Kuhar idr., 2011)

2. 3. 1 SOVRAŽNI GOVOR

Sovražni govor vsebuje vse načine izražanja, ki širijo, spodbujajo ali poskušajo upravičevati katerokoli vrsto sovraštva, stereotipov ali diskriminacije. Vse to se razvija na podlagi nestrpnosti oseb z neurejenimi ozadji mišljenja. Sovražni govor se dotika tudi seksizma, rasizma, nacionalizma, vseh oblik žaljivega in z grožnjami povezanega jezika itd. Posledice sovražnega govora pa ustvarijo neenakost v družbi. Po 63. členu Ustave Republike Slovenije je prepovedano kakršnokoli versko, rasno ali drugo razlikovanje in nestrpnost. Sovražno vedenje je dejanje (lahko tudi fizično), s katerim smo nestrpni ali negativni do osebe, ki pripada neki skupnosti. Vsebuje neprimerne izjave, izraze, izogibanje ali celo agresivna dejanja. (Muršec in Pirih, 2020)

2. 3. 2 HOMOFObIJA IN INCIDENTI

Nekateri ljudje po svetu zelo nasprotujejo pravicam istospolno usmerjenih oseb. Incidenti se dogajajo povsod po svetu in tudi pri nas. V Ljubljani je 9. decembra 2023 skupina najstnikov iznad vhoda v Kinodvor snela mavrično zastavo in jo zažgala. Napadi so se zgodili ob Paradi ponosa junija v Ljubljani, septembra pa v Mariboru. V zadnjih mesecih leta 2023 so skupine mladostnikov v posameznike metale jajca, eno osebo so fizično napadli, v okno bara, kjer je bila obešena mavrična zastava, je nekdo vrgel kamenje in ga razbil, v veliko primerih pa so ljudem iz rok pulili zastave in jih zažigali. Storilcem so kasneje sodili na sodišču ali pa jih je pospremila policija. Na Paradi ponosa je v letu 2023 bilo tudi veliko več nasilja, kot pa v prejšnjih dveh desetletjih. Zažiganje zastav, fizično nasilje, verbalni napadi itd., vse to je v zadnjih mesecih bilo vse bolj izkazano. (Mrevlje, 2023)

Pred skoraj osmimi leti je nek neznanec v Orlandu v klubu LGBTQ+ pobil 49 ljudi. Novinar, ki je poročal s kraja dogodka, ni želel povedati imena storitelja. V prispevku je našteval imena žrtev in njihovo starost. Imena je izgovarjal težko, s tresočim se glasom, premori, cmokom v grlu, z zadrževanjem solz. Za vsako žrtvijo bodo za vedno ostale velike prekinjene sanje. (Kuhar, 2022)

Na Slovaškem je položaj LGBTQ+ skupnosti težak. V letu 2022 je devetnajstletnik umoril dve osebi v gejevskem baru v središču Bratislave. Ena oseba je bila še ranjena, a ni bila v smrtni nevarnosti. Pred napadom je storilec tudi na družabnih omrežjih delil homofobno vsebino. Pozneje je sodil tudi sebi. (Završnik, 2022)

V klubih Tiffany in Monokel v Ljubljani so napadalci po zaprtju klubov razbili vhodna vrata ter razbijali po hodniku in vratih, grozili so osebju, ki se je zateklo v notranje prostore in onemogočilo prehod skozi vrata. Policija je bila takoj obveščena, a do njihovega prihoda so napadalci že pobegnili. Nihče ni bil poškodovan, bilo pa je za več tisoč evrov škode. »Policisti preiskujejo sum storitve kaznivega dejanja javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti in zbirajo obvestila za izsleditev trenutno še neznanih storilcev,« so dejali na PU Ljubljana. »V društvu ŠKUC, sekciji Magnus in LL nasilni dogodek odločno obsojamo in pozivamo pristojne organe, da ukrepajo proti nasilnežem v skladu z zakonom. Izredno zaskrbljeni smo, ker s homofobijo motivirano nasilje in kazniva dejanja naraščajo,« so napisali na Facebook profil kluba. Samo v enem mesecu sta se zgodila dva nasilna napada nad LGBTQ+ osebami v Sloveniji. »Vsako nasilje, sovražno dejanje na osnovi spolne usmerjenosti ali spolne identitete, spodbujanje in širjenje sovraštva do LGBTQ+ manjšin je potrebno takoj ustaviti,« so še dodali. (P. V., 2019)

V Mariboru so na Paradi ponosa mariborskega aktivista po dogodku pretepli in je zato pristal na urgenci. Policisti so po paradi prejeli dve obvestili o napadih. "Vsak človek, ne glede na svojo spolno usmerjenost, spolno identiteto ali spolni izraz, je vreden spoštovanja, ljubezni in enake obravnave. Incident na mariborski Paradi ponosa ostro obsojam in pozivam pristojne institucije, da strokovno obravnavajo vsako prijavo nasilja in nestrpnosti z ustrezno podporo žrtvam. Vedno in povsod se moramo postaviti po robu homofobiji, transfobiji, interfobiji in vsem oblikam nestrpnosti ter vsakršnega nasilja," je dejala Nataša Pirc Musar. (K., 2023)

V Ugandi so uvedli zakon, ki prepoveduje identificiranje kot pripadnik LGBTQ+ skupnosti. Za to so zagrozili z desetletno kaznijo. Parlament je zakon sprejel soglasno, proti je bil samo en član Musevenijeve stranke. V primeru hujših kršitev pa bo zagrozil tudi dosmrten zapor ali smrtna kazen. (TA, 2023)

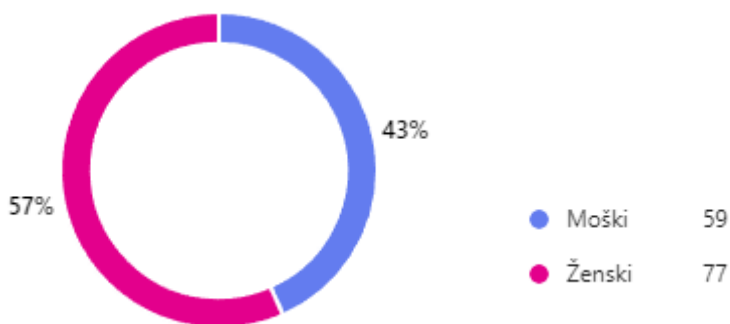
Zaradi nasilnih napadov na Paradi ponosa pred dvema letoma je lani policija intenzivneje sodelovala pri paradi. Popoldne je policija sporočila, da niso zaznali hujših kršitev, so pa prejeli prijavo o manjših provokacijah in incidentih, na kar se bo tudi ukrepalo. Po besedah TV Slovenija naj bi dva moška fizično napadla dve udeleženci parade. Policisti so zvečer sporočili, da so prejeli prijavo o sumu tatvine, osumljenec pa še ni znan. (M. Z., 2024)

Policisti so lani na Paradi ponosa obravnavali tudi dve kršitvi javnega reda in miru. V prvem primeru naj bi osumljenec v prepiru oškodovanca poškropil s solzivcem, v drugem primeru pa je osumljenec oškodovanca polival z vodo in vanj metal jajca. (U., 2024)

3 RAZISKOVALNI DEL

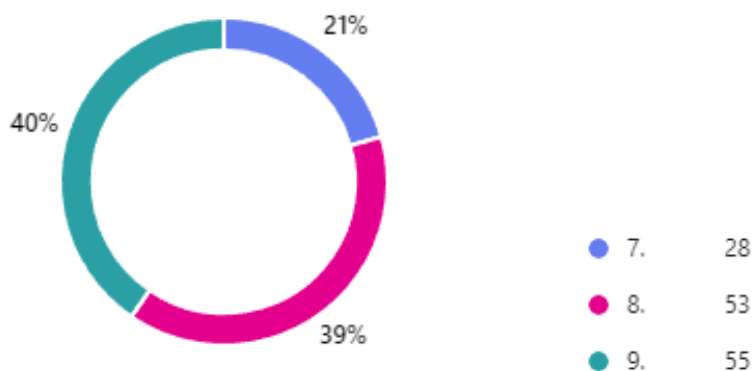
3.1 ANALIZA ANKETE

1. Na anketo je odgovorilo 138 učencev 3. triade treh osnovnih šol. Ker je na naši šoli premalo učencev, smo anketo poslali še na OŠ Janka Glazerja Ruše in OŠ Selnica ob Dravi. Odgovarjalo je 59 (43 %) učencev in 77 (57 %) učenk.

Slika 1: Tortni prikaz 1 – Spol

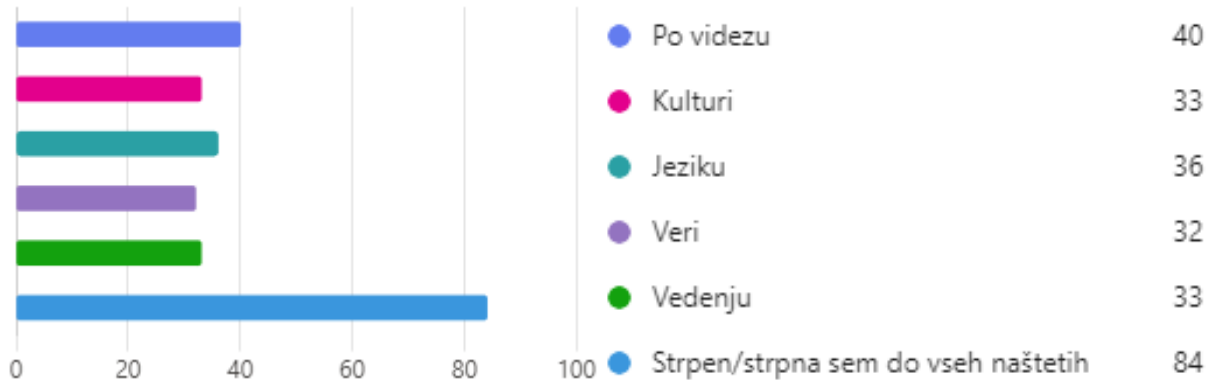
2. Sodelovalo je 28 (21 %) učencev iz sedmega razreda, 53 (39 %) iz osmega in 55 (40 %) iz devetega.

Slika 2: Tortni prikaz 2 – Razred

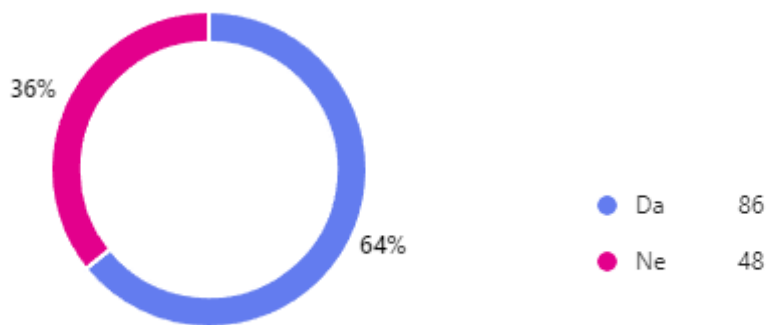
3. Na vprašanje, ali so učenci strpni do oseb, ki so drugačne po videzu, kulturi, jeziku, veri, vedenju oz. do vseh naštetih, so odgovorili, da je največ učencev strpnih do vseh naštetih, saj je odgovor obkrožilo 84 (33 %) učencev. 40 (16 %) učencev je strpnih do oseb, ki so drugačne po videzu. 36 (14 %) učencev sprejema osebe, ki drugače govorijo. 33 (13 %) učencev

je strpnih do oseb, ki so drugačne po kulturi in prav tako jih 33 (13 %) sprejema drugačno vedenje. Najmanj učencev 32 (12 %) je strpnih do oseb, ki so drugačne vere.

Slika 3: Grafični prikaz 1 – Strpnost (videz, kultura, jezik, vera, vedenje)

4. Na vprašanje, ali si strpen do istospolno usmerjenih ljudi, je 86 (64 %) učencev odgovorilo z da in 48 (36 %) z ne.

Slika 4: Tortni prikaz 3 – Strpnost do istospolno usmerjenih

Od tega je 33 učencev (56 %) odgovorilo, da so strpni in 26 (44 %) jih je obkrožilo ne, da niso strpni do istospolno usmerjenih oseb.

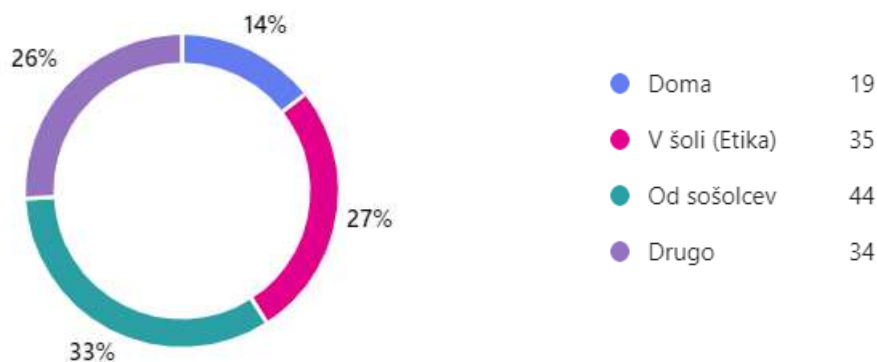
Slika 5: Tortni prikaz 4 – Strpnost do istospolno usmerjenih (fantje)

Medtem je 55 (71 %) učenk odgovorilo, da so strpne do istospolno usmerjenih oseb, 22 (29 %) deklet pa je odgovorilo, da niso strpne.

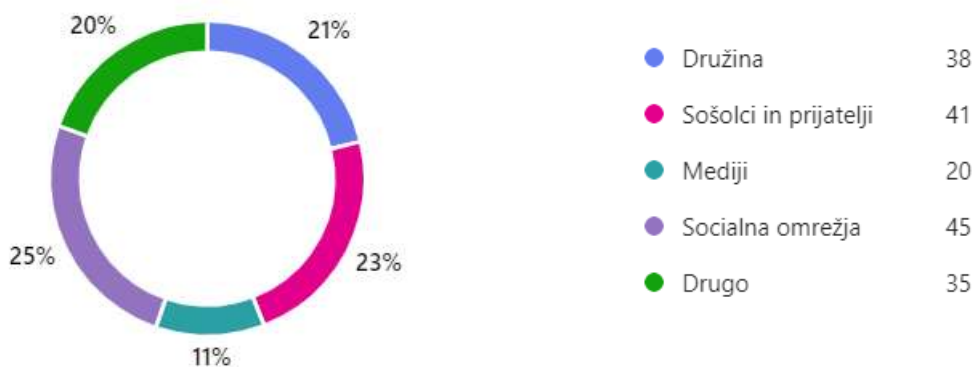
Slika 6: Tortni prikaz 5 – Strpnost do istospolno usmerjenih (dekleta)

5. Na vprašanje, kje so se učenci prvič srečali s pojmom homoseksualnost, je bil najpogostejši odgovor od sošolcev, odgovor je obkrožilo 44 (33 %) učencev. Od vseh anketiranih se je 35 (27 %) učencev s pojmom srečalo prvič v šoli, pri pouku etike. 19 (14 %) učencev se je s tem pojmom prvič srečalo doma. 34 (26 %) učencev pa so ta pojem prvič slišali nekod drugod.

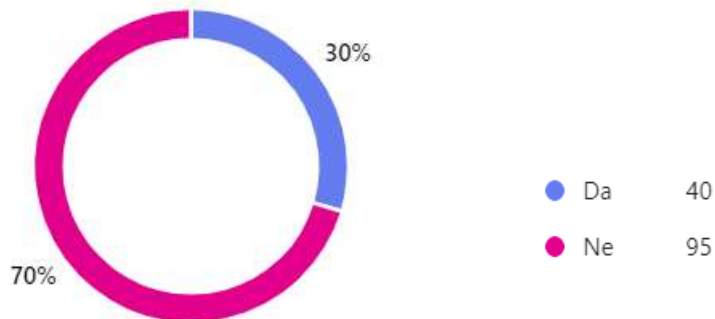
Slika 7: Tortni prikaz 6 – Kje ste se prvič srečali s pojmom homoseksualnost?

6. Na vprašanje, kdo vpliva na njihovo mnenje o homoseksualnosti, je 45 (25 %) učencev odgovorilo, da zelo vplivajo socialna omrežja. Na mnenje o homoseksualnosti pri 44 (23 %) učencih vplivajo prijatelji in sošolci. Velik vpliv na mnenje učencev o homoseksualnosti ima tudi družina, kar je potrdilo 38 (21 %) učencev. Pri 20 (11 %) učencih imajo vpliv vsi mediji. Na mnenje o homoseksualnosti 35 (20 %) učencev pa vplivajo tudi drugi vzroki.

Slika 8: Tortni prikaz 7 – Kdo vpliva na vaše mnenje o homoseksualnosti?

7. Na vprašanje, ali so že kdaj osebi zaradi drugačnosti namenili kakšno grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje, je 95 (70 %) učencev odgovorilo z ne in 40 (30 %) učencev z da.

Slika 9: Tortni prikaz 8 – Neprimerne besede, dejanja

Od tega največ grdih besed in dejanj počnejo osmošolci (40 %), sledijo jim devetošolci (38 %) in najmanj sedmošolci (22 %).

Slika 10: Tortni prikaz 9 – Neprimerne besede, dejanja po razredih

8. Na vprašanje, zakaj si osebi, ki je od tebe drugačna, namenil/a grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje, je največ učencev (44 %) namenilo neprimerno besedo oz. dejanje osebi, ki je drugačna po obnašanju. S tem, da se je ta oseba do ostalih obnašala neprimerno, nespoštljivo, kruto, nesramno, nezrelo in vsiljivo. Sledijo odgovori o nepoznavanju tematike, veliko učencev (17 %) je pri tem odgovoru izrazilo negativna čustva, da so to storili zaradi jeze

ali spora. Enako število učencev (14 %) je drugačnim po zunanosti in izgledu namenilo neprimerno besedo ali dejanje. Najmanj (11 %) se jih je odločilo za odgovorov, ki vsebuje predsodke in neodobravanja.

Obnašanje	16 odgovorov	44 %
Nepoznavanje	6 odgovorov	17 %
Negativna čustva	5 odgovorov	14 %
Zunanost	5 odgovorov	14 %
Neodobravanje	4 odgovora	11 %

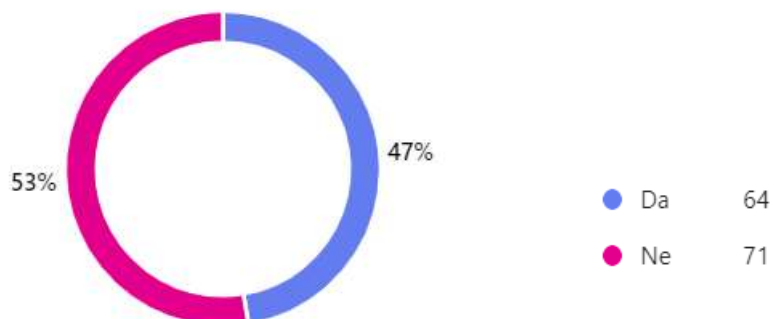
Tabela 1: Zakaj si osebi, ki je od tebe drugačna, namenil/a grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje?

9. Na vprašanje, zakaj nisi osebi, ki je od tebe drugačna, namenil/a grde oz. neprimerne besede ali dejanja, je največ učencev (46 %) odgovorilo zaradi strpnosti in sprejemanja drugačnosti. Sledijo odgovori (20 %) zaradi neprimerne obnašanja. Veliko učencev (17 %) je podalo neutemeljene odgovore. Nekateri učenci (9 %) so odgovorili, da drugačnim od sebe niso namenili grde besede oz. dejanja zaradi spoštovanja. Najmanj učencev (8 %) je odgovorilo zaradi človekovega dostojanstva in sprejemanje vseh ljudi.

Strpnost	40 odgovorov	46 %
Neprimerno obnašanje	17 odgovorov	20 %
Neutemeljenost	15 odgovorov	17 %
Spoštovanje	8 odgovorov	9 %
Človekovo dostojanstvo	7 odgovorov	8 %

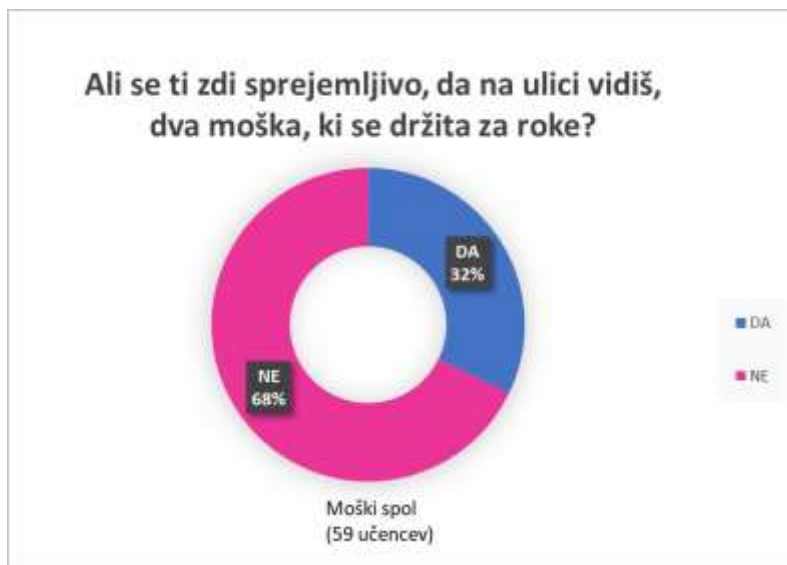
Tabela 2: Zakaj nisi osebi, ki je od tebe drugačna, namenil/a grde oz. neprimerne besede ali dejanja?

10. Na vprašanje, ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš moška, ki se držita za roke, se 64 (47 %) učencev strinja in 71 (53 %) učencev tega ne odobrava.

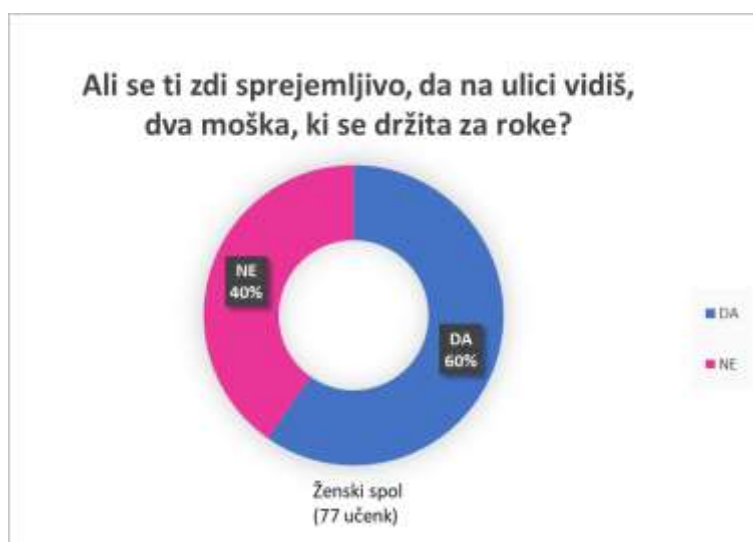

Slika 11: Tortni prikaz 10 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?

S tem se strinja 19 (32 %) učencev in 46 (60 %) učenk. Medtem ko se 40 (68 %) učencem in 31 (40 %) učenkam to ne zdi sprejemljivo.

Slika 12: Tortni prikaz 11 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici vidiš dva moška, ki se držita za roke? (fantje)

Slika 13: Tortni prikaz 12 – Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici vidiš dva moška, ki se držita za roke? (dekleta)

11. Na vprašanje, zakaj se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke, je največ (38 %) učencev odgovorilo, da jih ne moti, prav tako je veliko učencev (29 %) odgovorilo, da to dejanje odobravajo brez konkretnega razloga. Nekaj učencev (11 %) je odgovorilo, da to podpirajo zato, ker imamo vsi enake pravice. Najmanj učencev (5 %) je odgovorilo, da tega ne odobravajo, isto število učencev je odgovorilo, da jih ne moti do neke mere, bodisi siljenja bodisi vključevanja v to skupnost, enako število učencev pa je odgovorilo

na vprašanje z neutemeljenimi odgovori. Nekaj učencev (7 %) je odgovorilo še z drugimi odgovori.

Nemoteče	21 odgovorov	38 %
Odobravanje	16 odgovorov	29 %
Pravice	6 odgovorov	11 %
Drugo	4 odgovori	7 %
Neodobravanje	3 odgovori	5 %
Nemoteče do neke mere	3 odgovori	5 %
Neutemeljenost	3 odgovori	5 %

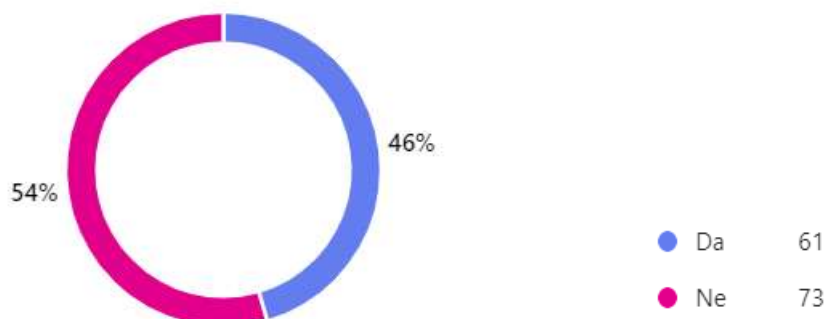
Tabela 3: Zakaj se ti zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?

12. Na vprašanje, zakaj se ti ne zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke, je največ učencev (22 %) odgovorilo z odgovorom, da je čudno, veliko učencev (16 %) je odgovorilo tudi z neodobravanjem in veliko učencev (14 %) tega ne podpira zaradi vere in narave človeka. Nekaj učencem (13 %) se to zdi nenavadno in nekaj učencem (9 %) neprimerno, enako število učencev (9 %) pa ne podpira te skupnosti. Nekaj učencem (8 %) se stvar zdi nenormalna, nekaj učencev (6 %) pa svojega odgovora ni utemeljilo. Najmanj učencev (3 %) pa je odgovorilo z odgovorom, da se jim zdi ogabno.

Čudno	14 odgovorov	22 %
Neodobravanje	10 odgovorov	16 %
Vera in narava	9 odgovorov	14 %
Nenavadno	8 odgovorov	13 %
Neprimerno	6 odgovorov	9 %
Ne podpiranje skupnosti	6 odgovorov	9 %
Nenormalno	5 odgovorov	8 %
Neutemeljenost	4 odgovori	6 %
Ogabno	2 odgovora	3 %

Tabela 4: Zakaj se ti ne zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke?

13. Na vprašanje, če se strinjajo s posvojitvijo otrok dveh istospolnih oseb, je 61 (46 %) učencev odgovorilo z da in 73 (54 %) učencev z ne.

Slika 14: Tortni prikaz 13 – Se strinjate s posvojitvijo otrok dveh istospolnih oseb?

14. Na vprašanje, zakaj se strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb, je največ učencev (31 %) odgovorilo z odgovori, povezanimi z družino in naravo, torej, da mora otrok nekje dobiti dom. Veliko učencev (26 %) je odgovorilo z odgovori, ki so neutemeljeni, prav tako je veliko učencev (21 %) odgovorilo z odgovorom, da je to njihova edina možnost dobiti otroka. Nekaj učencev (14 %) je nepristranskih in nekaj učencev (7 %) je v ospredje postavilo pravice. Najmanj (2 %) pa jih je omenilo enakopravnost.

Dom in družina	18 odgovorov	31 %
Neutemeljenost	15 odgovorov	26 %
Edina možnost	12 odgovorov	21 %
Nepriustranskost	8 odgovorov	14 %
Pravice	4 odgovori	7 %
Enakopravnost	1 odgovor	2 %

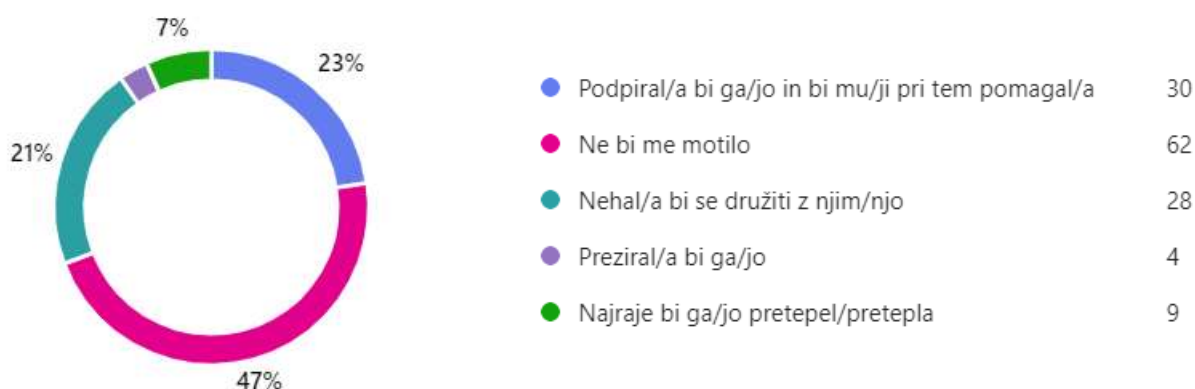
Tabela 5: Zakaj se strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb?

15. Na vprašanje, zakaj se ne strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb, je 24 (34 %) učencev odgovorilo, da vsak otrok potrebuje vzgojo matere in očeta. 17 (24 %) učencev je podalo neutemeljene odgovore. 12 (17 %) učencev je podalo odgovor, da bi bili takšni otroci izločeni iz družbe sovrstnikov. 7 (10 %) učencev je podalo odgovor, da bi se otroci sramovali svojih staršev. 6 (9 %) otrok je podalo odgovore, da takšni ljudje ne bi smeli posvojiti otrok. 3 (4 %) učenci so odgovorili, da bi takšna vzgoja na njih vplivala negativno oz. da bi vzgoja imela prevelik vpliv na te otroke. 1 (1 %) učenec je izjavil nepristranskost.

Oče in mati	24 odgovorov	34 %
Neutemeljenost	17 odgovorov	24 %
Izločenost	12 odgovorov	17 %
Sramovanje	7 odgovorov	10 %
Posvojitev	6 odgovorov	9 %
Vpliv	3 odgovori	4 %
Nepristranskost	1 odgovor	1 %

Tabela 6: Zakaj se ne strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb?

16. Na vprašanje, kako bi se odzval/a, če bi bil/a tvoj/a prijatelj/ica istospolno usmerjen/a, je 62 (47 %) učencev odgovorilo, da jih ne bi motilo. 30 (23 %) učencev je odgovorilo, da bi ga/jo podpiral/a in bi mu/ji pri tem pomagal/a. 28 (21 %) učencev je odgovorilo, da bi se z njim/njo prenehal/a družiti. 9 (7 %) učencev je odgovorilo, da bi ga/jo pretepel/a in 4 (3 %) učenci so odgovorili, da bi ga/jo preziral/a.

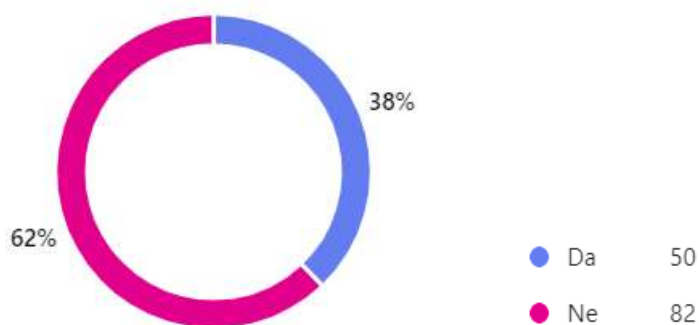
Slika 15: Tortni prikaz 14 – Kako bi se odzval/a, če bi bil/a tvoj/a prijatelj/ica istospolno usmerjena?

17. Na vprašanje, kako bi se učenci počutili, če bi imeli istospolno usmerjena starša in bi bili žrtev posmehovanja, je 34 (27 %) učencev odgovorilo, da bi se počutili slabo ali da jim to ne bi bilo všeč, 17 (14 %) učencev svojega odgovora ni utemeljilo in 13 (10 %) učencev je napisalo, da jih to ne bi motilo. 11 (9 %) učencev je odgovorilo z besedami, da bi zbežali od doma ter 9 (7 %) anketirancev je izpostavilo drugačnost, nesprejemanje in ponižanje. 8 (6 %) učencev bi bilo v tem primeru žalostnih in 8 (6 %) najstnikov je izpostavilo še nekatere druge razloge. 6 (5 %) učencev bi se sramovalo svojega položaja, prav tako bi 6 (5 %) učencev v tem primeru pomislilo na konec življenja. 4 (3 %) anketiranci bi se počutili grozno, 3 (2 %) bi poiskali pomoč, 3 (2 %) bi se počutili čudno in 3 (2 %) učenci ne bi prevzeli krivde, ker oni niso krivi, da imajo istospolno usmerjene starše.

Slabo, nevšečnost	34 odgovorov	27 %
Neutemeljenost	17 odgovorov	14 %
Nemoteče	13 odgovorov	10 %
Beg od doma	11 odgovorov	9 %
Drugačnost, nesprejemanje, ponižanje	9 odgovorov	7 %
Žalost	8 odgovorov	6 %
Drugo	8 odgovorov	6 %
Sramota	6 odgovorov	5 %
Samomorilne misli	6 odgovorov	5 %
Grozno	4 odgovori	3 %
Iskanje pomoči	3 odgovori	2 %
Čudno	3 odgovori	2 %
Neprevzemanje krivde	3 odgovori	2 %

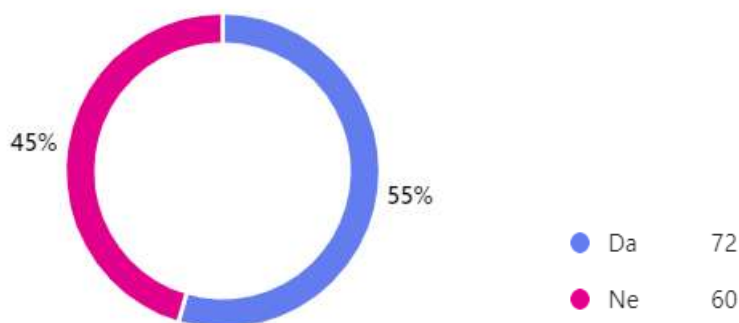
Tabela 7: Kako bi se učenci počutili, če bi imeli istospolno usmerjena starša in bi bili žrtev posmehovanja?

18. Na vprašanje, ali se v šoli premalo govori o problematiki diskriminacije istospolnih oseb, je z da odgovorilo 50 (38 %) učencev in z ne 82 (62 %) učencev.

Slika 16: Tortni prikaz 15 – Ali v šoli premalo govorimo o diskriminaciji istospolnih oseb?

19. Na vprašanje, ali učenci menijo, da je diskriminacija istospolnih oseb pogosta v njihovi okolici, je 72 (55 %) učencev odgovorilo z da, 60 (45 %) učencev pa z ne.

Slika 17: Tortni prikaz 16 – Ali menite, da je diskriminacija istospolnih oseb pogosta v vaši okolici?

20. Na vprašanje, kako bi lahko v šoli poskrbeli za to, da bi sprejemanje drugačnosti med vrstniki postalo vrednota in bi s tem izboljšali medosebne odnose, je največ učencev (33 %) podalo odgovor s pogovori. 36 (30 %) učencev je podalo neutemeljene in nesmiselne odgovore. 15 (12 %) učencev meni, da tega ni mogoče izvesti. 12 (10 %) učencev pravi, da bi morali o tej temi v šoli imeti delavnice in da bi jih morali učitelji več ozaveščati o tem. 9 (7 %) učencev je odgovorilo, da bi spremenili svoje obnašanje in nadzorovali svoje nezadovoljstvo. 6 (5 %) učencev je podalo drugačne odgovore, kot so, da bi postavili pravila enakosti, da bi se morali med seboj najprej spoznati in šele po tem obsojati in podobno. 4 učenci so odgovorili, da bi morali slišati še plat istospolno usmerjenih ljudi.

Pogovori	40 odgovorov	33 %
Neutemeljenost	36 odgovorov	30 %
Neizvedljivost	15 odgovorov	12 %
Učitelji/delavnice	12 odgovorov	10 %
Sprememba obnašanja	9 odgovorov	7 %
Drugo	6 odgovorov	5 %
Stik z istospolno usmerjenimi ljudmi	4 odgovori	3 %

Tabela 8: Kako bi lahko v šoli poskrbeli, da bi sprejemanje drugačnosti postalo vrednota?

21. Na vprašanje, kaj učenci menijo, da bi družba lahko naredila, da bi bila bolj vključujoča do istospolnih oseb, je 58 (49 %) učencev podalo neutemeljene odgovore, 19 (16 %) učencev je odgovorilo, da bi spremenili svoje obnašanje in se začeli spoštljivejše obnašati. 16 (13 %) učencev je odgovorilo, da bi nekateri zlahka, nekateri pa s težkim srcem začeli sprejemati istospolno usmerjene osebe. 11 (9 %) učencev je podalo odgovor, da ne bodo

prispevali nič k vključevanju istospolno usmerjenih oseb v družbo. 8 (7 %) učencev meni, da bi se morali med seboj bolj pogovarjati o teh zadevah. 7 (6 %) učencev je podalo druge odgovore.

Neutemeljenost	58 odgovorov	49 %
Sprememba obnašanja	19 odgovorov	16 %
Sprejemanje	16 odgovorov	13 %
Neodobravanje	11 odgovorov	9 %
Pogovori	8 odgovorov	7 %
Drugo	7 odgovorov	6 %

Tabela 9: Kaj menite, da bi družba lahko naredila, da bi bila bolj vključujoča do istospolnih oseb?

3. 2 INTERVJU

3. 2. 1 Oseba A

Za prvi intervju sva izbrali moškega, ki je nedolgo nazaj prestopil prag najstništva v odraslost in je star 24 let.

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?

V osnovni šoli, vendar še nisem imel najbolj razjasnjeno, kaj to sploh pomeni.

2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?

Na prehodu v srednjo šolo sem počasi ugotovil, da me privlačijo istospolne osebe. Najprej nisem vedel, kako bi to sploh začel, potem pa sem poskusil. V prvem letniku srednje šole sem se spoznal z eno osebo, s katero sva potem malo bolj resno nadaljevala. Rekel bi, da je bilo potrebno dosti prilagajanja. Potem sva nadaljevala tri mesece in sem se v tem našel.

3. Bi nama lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?

Nekaj časa doma tega nisem povedal in sem hotel to malo skrivati. V srednji šoli pa se je to izvedelo oz. je bilo kar očitno. Nisem imel zelo veliko prijateljev, sem pa imel eno najboljšo prijateljico, kateri sem vse zaupal in ona je to dobro sprejela. Potem so izvedeli še sorodniki na maturantskem plesu in so sprejeli. Zdaj tudi že vsi vedo in me podpirajo pri tem. Edino z očetom je bil najprej malo hladen odnos, potem pa se je čez kak teden začel normalno pogovarjati z mano. Moj bivši fant, s katerim sva bila skupaj tri leta, je bil pri meni doma, jaz sem bil pri njem doma in so to sprejeli v redu in moram reči, da sem imel podporo.

4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?

V srednji šoli sem imel dobre odnose s to sošolko. Sem jih nekaj zgubil, a sem vedno rekel, da nikoli ne boš vsem odgovarjal, tisti, ki bodo tebi odgovarjali in bodo to sprejeli, s tistimi smo še zdaj super prijatelji in ostanejo v tvojem življenju, eni se menjajo. Nekatere osebe izgubimo v življenju, ampak je treba iti dalje.

5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali in zakaj?

V srednji šoli sem se bolj srečeval z njimi. V osnovni še to ni bilo tako očitno, v srednji šoli pa smo imeli na primer športno vzgojo in so bili fantje provokativni, so si kratke hlače bolj gor vlačili in se nastavljali, ampak jaz sem se jim smejal v obraz, ker se mi zdi, da če ti je vseeno za takšne provokacije, jim pokažeš, da si močen in da se ne boš obremenjeval s tem. Sem sicer povedal razredničarki, ampak je rekla, da se naj sami pogovorimo. Sem imel pa podporo te sošolke, kot sem že rekel in je rekla, da ji lahko zaupam. Tudi doma sem povedal. Ampak to je bilo obdobje, ko so oni imeli svoj dan, me malo izzivali in poskušali, a so hitro videli, da s tem ne bodo nič dosegli in so nato odnehali. Ko pa sem šel na fakulteto, sem dobil krog prijateljev, ki so imeli podobno razmišljanje, bili bolj odprti do vsega in so to sprejeli. Enim sem to povedal in smo si še zdaj v dobrih odnosih. Se mi pa zdi, da ti predsodki predvsem pridejo iz domačega okolja, v bistvu odvisno od vzgoje. Če bodo starši rekli, da je to nekaj nenaravnega, družina sta oče, mama in otroci. En del je tudi zaradi veroizpovedi. Je pa treba to sam pri sebi predelati in kasneje ugotoviš, kdo so pravi prijatelji, ki te bodo podpirali pri tem in ti stali ob strani. Nekateri pa zapustijo tvoje življenje in je treba iti naprej.

6. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?

Tako zelo očitno ne, bolj je bila to neka posredna komunikacija. Res zelo diskriminirali me na srečo niso. Nekateri prijatelji so rekli, da nimajo nič proti, dokler jih jaz ne bom v kaj silil. Pa sem jim povedal, da lahko gremo na kavo, se pogovarjamo, jaz ne bom silil nobenega v nič, ker sem itak bil takrat še v zvezi. Predsodki so predvsem v tem, da je homoseksualnost nekaj, da ima nekdo nekoga in bo poleg tega imel spolne odnose še z desetimi različnimi ljudmi. Jaz pa sem tukaj še tradicionalen, da če imaš nekoga in oba pokažeta interes, sem jaz tu za njega, on je tu za mene in to je to. Tako zveza funkcionira. Kakor hitro se začne neko nezaupanje, se to pokaže na dolgi rok. Tista prva zveza v srednji šoli je bila bolj puberteta in raziskovanje samega sebe. Druga zveza pa je bila malo bolj resna. Ko moraš na primer dopust skupaj planirati in si

dva tedna skupaj, vidiš, če bo to delovalo ali ne. V vsaki zvezi so pa tudi slabši dnevi, boljši dnevi, se kdaj skregaš in se moraš pogovoriti.

7. Ste se kdaj srečali z nasiljem zaradi tega?

To moram reči, da na srečo ne.

8. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?

Rekel bi da, zdaj recimo, koliko jaz gledam na to, se mi zdi, da so osebe, ki tega ne bodo priznale. Imajo doma družine, imajo partnerko in si tega ne bodo priznali. Potem pa po nekih kanalih iščejo fante in enako tudi punce. Sicer se mi zdi, da je to bolj pri moških. Bi rekel, da med temi prijatelji, s katerimi smo odkriti in tega nismo skrivali, je drugače, kot pa pri tistih, ki to skrivajo in bi znali oni biti tako imenovani homofobi.

9. Če bi se lahko vrnili v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?

Mogoče to, da bi se še malo bolj pozanimal. Takrat je bilo to bolj raziskovanje samega sebe. Lahko bi še morda malo počakal s tem. Takrat sem se še spraševal, a je to to, kar sem, kar nisem. In potem sem imel dve leti premora, da sem se osredotočil na šolo in na nič drugega. Ker če imaš nekoga, vedno neke stvari pridejo na stranski tir. Na primer jaz sem rekel, da bo šola na prvem mestu.ocene sicer nikoli niso bile problem. V drugem in tretjem letniku pa sem se torej osredotočil samo na šolo in sem dal to na stran. In se mi zdi, da je bilo prav, da sem to naredil. Zdaj sem v takšni fazi, da nisem v zvezi in tudi ne iščem nikogar. Rekel sem, da ko bo oseba prava, se bo to spontano zgodilo. Bi pa rekel še, da bi malo več poguma zbral in mami povedal direktno. Ona je to sicer izvedela preko sorodnikov, a je povsem v redu sprejela. Ne obžalujem ničesar, vse so bile neke izkušnje, na katerih se učimo. Tudi svoje zveze ne obžalujem. Sva šla narazen na tak način, da sva se pogovorila, ker je ta bivši fant šel na izmenjavo za pol leta. Rekel sem, da bodo to neke nove izkušnje in ker je šel delat diplomu preko Erasmusa, sem jaz rekel, da ga lahko pridem obiskat, da to ni noben problem. So bili pa še tudi drugi razlogi, da sva zvezo končala. Se mi pa zdi, glede homofobije, če se še malo vrnem, da širša družba gleda tudi na izobrazbeno stopnjo. Nekdo, ki bo vpliven in bo imel v redu izobrazbo in bo v tem uspešen, se ne bo kaj dosti oziral na to. Nekdo, ki pa ima nižjo izobrazbo, bo pa hitreje s prstom pokazal nanj.

10. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?

Pogosto bi starši rekli, ja, jim vsiljujemo nekaj. Oni so navajeni nekih vrednot od doma. To se mora, v bistvu skozi izobraževanje, ne direktno, omeniti, ampak družina ni samo oče, mama in otroci. Poznamo tudi druge oblike družin. Ampak potem se bodo vedno spet našli starši, ki bodo rekli, mojega otroka pa že ne boste učili tega. Rekel bi, da si otroci v osnovni šoli predstave o tem ne morejo narediti. Skozi srednjo šolo se pa to razmišljanje malo bolj razvije in si potem oni sami oblikujejo neko mnenje, neka stališča do tega. Eni bodo prepričani, kakor bodo, na to nimamo vpliva, je pa treba ozaveščati, da če je nekdo gej ali pa lezbijka, ne bi otroka zaradi tega napadel ali pa da smo slabi ljudje. Med študijem se to mreženje in razmišljanje s prijatelji ter deljenje mnenj malo bolj razvije in si ustvarijo neko mnenje.

11. Se vam zdi pre zgodaj, da bi bila tretja triada osnovne šole ozaveščena o tem, kaj to sploh je?

Zdi se mi, da nočejo govoriti o tem. Če bi navezal na to temo, bi rekli, da so nevtralni, da nimajo mnenja o tem. Zelo težko še od njih kaj izveš. Ne velja za vse enako, ampak bi rekel, da se večina noče do te teme opredeliti. Med drugim vpliva tudi izobrazbeni status staršev na to njihovo mnenje. Na primer nekateri starši, ne vsi, ki imajo višjo izobrazbo, bolj ozaveščajo otroke, da je potrebno tudi sprejemanje drugačnosti, kot pa na primer tisti, ki imajo zaključeno osnovno šolo.

12. Kako pa bi ozavestili odrasle o tem?

Bom dal kar en primer. Ena profesorica je, ko sem jaz vprašal, kaj pa ona misli o tem, rekla, da njo homoseksualne osebe ne motijo, da nima nič proti. Moti jo pa to, če se te osebe izpostavljajo. Na primer mavrične zastavice, parade in podobno. Tega ona ne odobrava. Če pa je to nek odnos, da sta dva moška skupaj in gresta na kosilo, večerjo, delata svoje stvari za štirimi stenami, je to njej okej. Torej, da se oseba ne izpostavlja javno in tega ne vsiljuje. Drugače pa, če pogledaš recimo po Facebooku, da je neka oseba povedala, da je istospolno usmerjena, na primer te slavne osebe ali pa športniki, ki prej tega niso priznali, se mi zdi, da se na te uspešne osebe, ki blestijo v svojem poklicu, gleda drugače, kot pa če bi neka oseba, ki ni poznana v Sloveniji, priznala. In potem se pojavljajo tudi komentarji, ja, kaj mene briga o tem, lahko pišete kaj bolj zanimivega, koga še to zanima, na bruhanje mi gre, to ni naravno, to ni človeško ... Se mi pa zdi, da tisti, ki so trdno prepričani v svoje razmišljanje in da je to razmišljanje edino pravilno in edino, ki obstaja, jih boš zelo težko premaknil v drugo smer. Sicer se delajo tudi delavnice na to temo, imamo različna društva, ki ozaveščajo o tem, ampak je treba še veliko narediti glede tega, drugače pa se premikamo v pravo smer.

12. Se je torej družba spremenila v tej smeri?

Bi rekel, da ja. Jaz imam recimo kolega, ki se zelo vpadljivo oblači in ima zelo rad barve. Eni bodo debelo gledali, on pa reče, naj buljijo, meni je vseeno. Rekel je, da če se on v redu počuti v teh oblačilih in zaradi tega buljijo vanj, je njemu vseeno. Eni si bodo pa jemali k srcu. En moj dober kolega je imel primer, da ga starši niso podprli doma in je bilo potem tudi nasilje prisotno in je potem žal storil samomor, ker je bil tako močen pritisk.

13. Ste se kdaj udeležili Parade ponosa?

Eno leto sem se je udeležil, ja. To je bilo takrat, ko sva bila še z bivšim fantom skupaj in sva šla. Po navadi pa se je prekrivala s kakšnimi izpiti na fakulteti. Fakulteta mi je bila takrat na prvem mestu. Tisto leto, ko pa smo šli, pa to poteka tako, da je varovanje vsepovsod, sprehodiš se po mestu, vidiš različno oblečene ljudi. Eni tega ne bodo sprejeli. Kar se pa tega tiče, sem jaz še malo bolj tradicionalen. Jaz sem imel samo srajco, hlače in eno zastavico. Nekateri si nadenejo lasulje, make up, visoke pete in podobno. Tisti so se pač našli v tem, čeprav je to malo nenavadno. Ena situacija je tudi bila, Miss Slovenije 2025, zdaj je o tem veliko govora in so se pojavili komentarji: ona ali on, v bistvu zaradi nevoščljivosti. Kar se pa parade tiče, pa vidiš vse. Eni bodo prišli pomanjkljivo oblečeni, eni bodo prišli s pasjimi maskami, eni bodo po celem obrazu porisani z mavričnimi barvami itd. Ljudje še vseeno nekateri sprejemajo, nekateri ne, nekateri mislijo, da je to vsiljevanje.

14. Ali je prišlo takrat, ko ste se Parade ponosa udeležili vi, do kakšnih izgredov?

Takrat ne na paradi, ampak po paradi je po navadi tisto druženje na Kongresnem trgu, takrat pa so že prišli kakšni nasprotniki. Ni bilo kakšnega nasilja, vsaj jaz ga nisem zaznal, so pa prišli tisti zelo pobožni s križi in so z Jezusom hodili tam okoli. Ampak bi rekel, da je tudi v cerkvi tega ogromno. Torej v bistvu nasilja nad mlajšimi, ki se odločijo za to. Sicer je bil tudi en predlog, da bodo blagoslovili istospolno usmerjene duhovnike, ampak da morajo ostati v celibatu. To je bilo v Vatikanski cerkvi in so to sprejeli. Se mi pa zdi, da med tistimi, ki so zelo verni, je tudi zelo dosti tistih, ki to skrivajo in hočejo z vero to nekako skriti.

3. 2. 2 Oseba B

Druga oseba, ki sva jo intervjuvale, je oseba ženskega spola, stara 27 let.

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?

V srednji šoli, saj sem iz malega kraja in v malem kraju se o tem ne govori preveč. V srednji šoli sem spoznala prijateljice, ki so bile istospolno opredeljene.

2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?

Ko sem imela sedemnajst let. Občutila sem večjo čustveno in fizično privlačnost do oseb istega spola.

3. Bi nama lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?

Prijatelji mi nekaj časa niso verjeli. Tisti pravi prijatelji pa so hitro sprejeli moje življenje in mi stali ob strani. Kar se tiče sorodnikov, je druga zgodba. Mama je potrebovala čas, da se je s tem sprijaznila, ampak nikoli mi ni delala problemov. Medtem ko sta babica in dedek izvedela šele prejšnje leto in se do letošnjega leta nista pogovarjala z mano. Tudi danes, ko se pogovarjamo, o tem ne spregovorimo besede.

4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?

S tistimi, ki so me sprejeli, so odnosi ostali enaki. Ne spomnim se, da bi kakšnega prijatelja izgubila zaradi tega (ali pa mi niso pomembni).

5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali in zakaj?

Na primer, da nas je nasprotni spol razočaral in smo zaradi tega postali homoseksualci.

6. Kateri spol ima glede istospolno usmerjenih večje predsodke, ženske ali moški?

Definitivno moški.

7. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?

Ne ali pa se ne spomnim, ker mi ni mar, kaj si druge osebe mislijo o meni.

8. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?

Še nikoli nisem doživela, da bi istospolno usmerjena oseba bila homofobična do mene.

9. Če bi se lahko vrnil v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?

Ničesar ne bi spremenila.

10. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?

Če bi kdo pristopil do mene in me vprašal karkoli glede tega, bi mu z veseljem odgovorila in pomagala.

11. Nimate otrok, naju pa zanima, če ste že kdaj razmišljali o posvojitvi otrok in kaj menite o posvojitvi na splošno?

Zavedam se, da v Sloveniji istospolnim partnerjem posvojitvev otrok ni mogoča. Bi pa v prihodnosti poskusila drugi način oz. v drugi državi. O posvojitvi menim, da bi lahko tudi istospolno usmerjeni partnerji posvojili otroka, saj lahko vzgojijo otroka na isti način kot heteroseksualci.

3. 2. 3 Oseba C

Tretja oseba, ki sva jo intervjuvale, je bil gospod Gregor Šerc, star 34 let.

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?

Ko sem ugotovil, da sem sam istospolno usmerjen, saj v devetdesetih se še o tem ni toliko javno govorilo.

2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?

Mislím, da pri trinajstih letih, ko sem začel opažati, v katero smer potekajo zadeve.

3. Bi nam lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?

Načeloma nisem imel nobenih težav, vsem sem normalno povedal, sicer se nisem nikoli izpostavljal, ampak nisem imel nobene slabe izkušnje doma in v okolici, kjer sem živel prej in kjer živim zdaj.

4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?

Nisem imel niti ene slabe izkušnje, kolikor pa spremljam medije, je še vedno veliko nestrpnosti glede tega. Je pa res, da si vsak posameznik kreira svojo usodo, menim, da če se bolj izpostavljaš, boš bolj deležen predsodkov.

5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali in zakaj?

Do konca srednje šole nisem niti doma povedal za svojo usmeritev. V srednji šoli noben ni vedel, razen če so si mislili, ampak v kolikor sem se po koncu šole pogovarjal z bivšimi sošolci, so rekli, da niso imeli nič na sumu.

6. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?

Na to se ne oziram, sem, kakršen sem in če drugi osebi to ni všeč, je to njen problem, ne moj.

7. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?

V teh krogih se jaz ne gibam, saj imam svoj krog družbe, ampak menim, da se, čeprav ne vidim razloga, glede na to, da so oni tudi drugačni pod narekovaji in ne vem, zakaj bi širil nestrpnost do drugih.

8. Če bi se lahko vrnil v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?

Spremenil ne bi ničesar, saj je bila očitno taka usoda, ko sem se rodil.

9. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?

To je eno izmed težjih vprašanj, ker bi se to naj začelo v družinah, ker če otrok posluša, da je to nenormalno in da škoduje družbi, je druga vzgoja brezpredmetna. Ko ima otrok zakoreninjene te besede, tudi glede drugih stvari, ne samo o homoseksualnosti, je težko spreminjati mišljenja najstnikov in odraslih. Verjetno bi mi, ki smo rastle s tem, drugače pristopali k temu. Jaz vem, da bi otroke drugače vzgojil oz. bi jim to povedal na drugačen način, kot je bilo pri meni doma, saj se o tem sploh nismo pogovarjali in zato nisem imel ne pozitivnega in ne negativnega mnenja. Jaz sem si ga ustvaril sam in tako bi tudi moralo biti.

10. Kaj menite o posvojitvi otrok?

Jaz vem, da bi bil dober oče, saj opravljam takšen poklic, kjer vzgajam male otroke, ampak družba je še vedno tako nastrojena proti temu, da zgolj zaradi otroka jaz osebno v to ne bi šel, saj vem, da se mu prav nič dobrega ne bi pisalo v tej družbi. Čeprav menim, da bi v 21. stoletju že moralo biti normalno, da istospolni par posvoji otroka, glede na to, koliko imamo nezdravih družin, alkoholizma in vsega tega, tako, da glede tega ne bi smelo biti nobenih težav.

11. Za prihodnost ste prepričani, da boste imeli partnerja? Ali imate odprte možnosti?

Imam partnerja in upam, da bo tako tudi ostalo. V preteklosti sem že imel partnerja, ki je na žalost umrl v tragični nesreči. Nimam nobenih zadržkov glede tega in najprej pogledam na sebe,

da sem jaz srečen in da me moja družina podpira pri tem ter jim je važno, da sem jaz srečen, ne glede na to, s kom sem.

12. Ste bili kdaj poročeni?

Ne, nikoli. Do zdaj sem imel takšne partnerje, da ne jaz in ne on nisva imela želje, da bi se poročila. Nisem niti razmišljal o tem.

13. Se strinjate, da so najbolj homofobični tisti, ki so že poročeni z nasprotnim spolom?

Se strinjam, ker na tak način želijo skriti svojo istospolno usmerjenost oz. da so biseksualci.

3. 3 DISKUSIJA V ŠOLSLEM PARLAMENTU

V šolskem parlamentu smo izvedle diskusijo igre vlog, v kateri so sodelovali učenci tretje triade. Učence smo razdelile na dve skupini. Ena skupina je bila strpna do istospolno usmerjenih, druga pa ne. Dodelile smo jim tri podteme: izpostavljanje istospolno usmerjenih v javnosti, posvojitvev otrok oz. družina in poroka.

Vsaka skupina je imela vodjo, ki je vodila razpravo in poročala o njihovih sklepih.

Skupina strpnih:

1. Izpostavljanje istospolno usmerjenih:
 - vsi smo različni,
 - vsi imamo enake pravice.
2. Posvojitvev otrok oz. družina:
 - vsak polnoletni človek ima pravico posvojiti otroka, ne glede na to, kakšen je,
 - starš ima lahko rad otroka, ne glede na to, kakšen je.
3. Poroka:
 - vsak se lahko poroči, s komerkoli želi,
 - dva moška oz. dve ženski se lahko imata rada/i.

Skupina strpnih je navedla razloge, zakaj so strpni, a jih v razpravi s skupino nestrpnih niso znali najboljše utemeljiti.

Skupina nestrpnih:

1. izpostavljanje istospolno usmerjenih:
 - nelagodno počutje drugih, ko se nekdo izpostavi,
 - vsiljivost,

- izguba mej zaradi velikosti in števila njihove skupnosti,
 - novost, ki se prej ni prakticirala.
2. Posvojitev otrok oz. družina:
- že iz biološkega vidika ni produktivno za razmnoževanje in za nadaljnje generacije,
 - neudobno počutje otrok v istospolni družini,
 - pritisk družbe na otroka.
3. Poroka:
- kako bi bila videti poroka, če sta dve nevesti oz. dva ženina,
 - neprijetno počutje udeležениh.

Skupina nestrpnih je vse navedene razloge znala utemeljiti. V razpravi s skupino strpnih so nasprotovali njihovim razlogom z dobrimi primeri. V njihovo mišljenje so se vključili tudi učenci skupine strpnih do istospolno usmerjenih oseb in so se z njihovimi razlogi strinjali ter navedli tudi nekaj svojih.

Z utemeljevanjem so pokazali svoje razumevanje in prepričanje. Več učencev se je lažje postavilo v vlogo nestrpnih. Bolje so postavljali argumente kot pa učenci, ki so bili v vlogi strpnih.

Čeprav so bile razprave odkrite, je bilo razvidno, da so potrebne dodatne ozaveščevalne aktivnosti, da bi povečali stopnjo strpnosti in sprejemanja.

Na koncu smo poudarili, da čeprav se pri določenih podtemah ne strinjamo, je pomembno, da se ohranja strpnost do drugačnih ljudi, v tem primeru do istospolno usmerjenih.

4 RAZPRAVA

Hipoteza 1: Predsodki in diskriminacija glede istospolno usmerjenih oseb so pogostejši pri fantih.

Hipotezo lahko potrdimo, saj se je več fantov opredelilo, da niso strpni do istospolno usmerjenih oseb, medtem ko je pri dekletih ta delež manjši. To lahko potrdimo z vprašanjem, kjer smo učence povprašali o strpnosti do istospolno usmerjenih oseb. Od tega je 56 % učencev odgovorilo, da so strpni in 44 % jih je obkrožilo ne, da niso strpni do istospolno usmerjenih oseb. Medtem je 71 % učenek odgovorilo, da so strpne do istospolno usmerjenih oseb, 29 % deklet pa je odgovorilo, da niso strpne.

Drugo vprašanje, kjer smo raziskali, kako se je opredelil določen spol, je bilo vprašanje, vezano na izpostavljanje homoseksualcev v javnosti. Ugotovili smo, da se več učenkam zdi to sprejemljivo kot učencem. S tem se strinja 32 % učencev in 60 % učenek. Medtem ko se 68 % učencem in 40 % učenkam to ne zdi sprejemljivo.

Tudi prva oseba, katero smo intervjuvale (oseba A), je povedala, da so se mu v srednji šoli posmehovali bolj fantje kot dekleta. Oseba B pa nam je povedala, da meni, da so predsodki večji pri moškem spolu.

Hipoteza 2: Predsodki se s starostjo večajo.

Glede na rezultate v anketi lahko to hipotezo potrdimo, saj je na vprašanje, ali si kdaj istospolno usmerjeni osebi namenil grdo besedo ali dejanje, odgovorilo z da najmanj sedmošolcev (22 %), odstotek osmošolcev (40 %) in devetošolcev (38 %) pa je približno enak, torej večji.

V intervjuju z osebo A je intervjuvanec povedal, da se predsodki začnejo pojavljati, ko se učenci začnejo spoznavati s to temo. Povedal je tudi, da se s starostjo večajo, ker niso ozaveščeni o tem, ampak si sami ustvarijo mnenje.

Hipoteza 3: Status in prepričanje družine vpliva na predsodke pri najstnikih glede istospolno usmerjenih oseb.

Tudi to hipotezo lahko potrdimo z rezultati ankete.

Na vprašanje, kdo vpliva na njihovo mnenje o homoseksualnosti, je odgovor, da vpliva več dejavnikov. Največ učencev (25 %) odgovorilo, da zelo vplivajo socialna omrežja. Medtem ko

je veliko učencev (21 %) mnenja, da vpliva mnenje družine. Na drugem mestu so prijatelji in sošolci, potem pa sledijo še mediji in drugi vzroki.

Tudi v dveh intervjujih smo izvedele, da je družina velik dejavnik, ki vpliva na prepričanje otrok o homoseksualnosti.

Oseba A je dejala: *»Pogosto bi starši rekli, ja, jim vsiljujemo nekaj. Oni so navajeni nekih vrednot od doma. To se mora skozi izobraževanje omeniti, sicer ne direktno, ampak družina ni samo oče, mama in otroci. Poznamo tudi druge oblike družin. Ampak potem se bodo vedno spet našli starši, ki bodo rekli, mojega otroka pa že ne boste učili tega.«*

In oseba C je povedala: *»To naj bi se začelo v družinah, ker če otrok posluša, da je to nenormalno in da škoduje družbi, je druga vzgoja brezpredmetna. Ko ima otrok zakoreninjene te besede, tudi glede drugih stvari, ne samo o homoseksualnosti, je težko spreminjati mišljenja najstnikov in odraslih. Verjetno bi mi, ki smo rastle s tem, drugače pristopali k temu. Jaz vem, da bi otroke drugače vzgojil oz. bi jim to povedal na drugačen način, kot je bilo pri meni doma, saj se o tem sploh nismo pogovarjali in zato nisem imel ne pozitivnega in ne negativnega mnenja.«*

Na prepričanje vpliva tudi status in izobrazba družine.

Oseba A nam je povedala: *»Se mi pa zdi, glede homofobije, če se še malo vrnem, da širša družba gleda tudi na izobrazbeno stopnjo. Nekdo, ki bo vpliven in bo imel v redu izobrazbo in bo v tem uspešen, se ne bo kaj dosti oziral na to. Nekdo, ki pa ima nižjo izobrazbo, bo pa hitreje s prstom pokazal nanj.«*

Hipoteza 4: Socialna omrežja negativno vplivajo na prepričanje o istospolno usmerjenih osebah.

V anketi smo podali vprašanje, ali so učenci strpni ali nestrpni do istospolno usmerjenih oseb ter vprašanje, kaj vpliva na njihovo mnenje, torej strpnost ali nestrpnost. Največji del učencev (25 %) je napisal, da na njihovo mnenje vplivajo socialna omrežja. Več učencev (64 %) je sicer strpnih do istospolno usmerjenih, a je delež nestrpnih (36 %) tudi precejšnji. Torej v večini na nestrpne učence vplivajo socialna omrežja in to negativno, zato lahko to hipotezo potrdimo.

Hipoteza 5: Veliko učencev je nestrpnih zaradi nepoznavanja teme.

Pri veliko vprašanjih iz ankete so učenci odgovarjali z odgovori, kot so: ne vem, nič, nimam pojma itd. Kar pomeni, da teme ne poznajo in svojega odgovora ne znajo utemeljiti.

Na vprašanje, zakaj si osebi, ki je od tebe drugačna, namenil/a grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje, je nekaj učencev (17 %) odgovorilo z odgovorom nepoznavanja.

Na vprašanje, zakaj se ti ne zdi sprejemljivo, da na ulici srečaš dva moška, ki se držita za roke, je nekaj učencev (6 %) odgovorilo z neutemeljenimi odgovori.

Na vprašanje, zakaj se ne strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb, je zelo veliko učencev (24 %) podalo neutemeljene odgovore.

V intervjuju smo osebo A povprašali, ali se mu zdi pre zgodaj, da bi bila tretja triada ozaveščena o homoseksualnosti in je odgovoril: *»Zdi se mi, da nočejo govoriti o tem. Če bi navezal na to temo, bi rekli, da so nevtralni, da nimajo mnenja o tem. Zelo težko še od njih kaj izveš. Ne velja za vse enako, ampak bi rekel, da se večina noče do te teme opredeliti.«*

To hipotezo lahko torej potrdimo.

5 ZAKLJUČEK

Za raziskovalno nalogo sva se odločili, ker se v družbi, v kateri živimo, pojavlja vse več diskriminacije do istospolno usmerjenih. S tem sva želeli ozavestiti učence tretje triade.

Že prej sva vedeli, kaj je diskriminacija in kaj predsodek, a sva z raziskovanjem svoje znanje še razširili. Na podlagi rezultatov sva ugotovili, kakšne negativne predsodke imajo učenci tretje triade in spoznali, da teh ni malo. Največ predsodkov je bilo pri izpostavljanju istospolno usmerjenih v javnosti in posvojitvi otrok. Enako so povedali tudi učenci v diskusiji v šolskem parlamentu. Manj predsodkov se pojavlja v zvezi s spolno usmerjenostjo sošolcev in sošolk. Največ učencev je v anketi odgovorilo, da jih ne bi motilo, če bi bil/a sošolec ali sošolka istospolno usmerjena. Sledi število učencev, ki je odgovorilo, da bi prijatelja/ico podpiral, ali pa, da bi se z njim/njo nehal družiti, ki pa je bilo skoraj enako. Pri vprašanjih, kjer so učenci izrazili nestrpnost, je bilo navedenih veliko negativnih odgovorov, predsodkov. Zato smo jih razvrstili po kategorijah.

Ugotovili sva, da na mnenje učencev o homoseksualcih v večini vpliva družina, prijatelji in socialna omrežja. To sva potrdili z rezultati ankete in dvema intervjujema.

Zanimalo naju je tudi, kako se istospolno usmerjeni soočajo s predsodki diskriminacije. Izpeljali sva tri intervjuje in ugotovili, da se ne srečujejo toliko s predsodki, če pa se, jih ignorirajo.

Anketni vzorec je vseeno premajhen, da bi lahko najine ugotovitve posploševali na vse osnovne šole.

V bližnji prihodnosti imamo načrt, da na to temo z gospodom Šercem izpeljemo tudi okroglo mizo, kjer bodo najstniki oz. devetošolci lahko vprašali, kaj jih zanima glede istospolno usmerjenih oseb. Želimo si, da učenci ugotovijo, da so istospolno usmerjene osebe le ljudje kot vsi ostali. Imajo čustva, mišljenje, življenje, družine, službe ... Na splošno, da širimo strpnost in spoštujemo raznolikost vseh ljudi.

6 LITERATURA IN VIRI

6. 1 LITERATURA

Cairney, G. (2019). *Odpri srce, vzljubi sebe in življenje*. Ljubljana : Mladinska knjiga.

Coombes, dr. S. (2020). *Vodnik za (skorajšnje) najstnice po (skoraj) vsem*. Tržič: Učila.

Daša Ganna Mahmoud, Elissa Tawitian in Mateja Župančič (2018). *JAZ, MIDVA, MI 7, učbenik za domovinsko, državljansko kulturo in etiko v 7. razredu osnovne šole*. Ljubljana: Založba Rokus Klett, d. o. o.

Kuhar, R., Kogovšek Šalomon, N., Humer, Ž., Maljevac, S. (2011). *Obrazi homofobije*. Ljubljana: Mirovni inštitut.

6. 2 SPLETNI VIRI

Društvo Parada ponosa. (n.d.). *O Festivalu Parada ponosa*. <https://ljubljanapride.org/festival-parada-ponosa/>

Društvo parada ponosa. (n.d.). *Parada ponosa*. <https://ljubljanapride.org/zgodovina/>

K., J. (17.. September 2023). *Predstavniki države obsodili nasilje na mariborski paradi ponosa*. Večer. <https://vecer.com/maribor/aktualno/odzivi-predstavniki-drzave-obsodili-nasilje-na-mariborski-paradi-ponosa-10340501#>

Kako je mavrična zastava LGBT simbol? (5.. Maj 2017). Johnin Flag. <https://si.no1flag.com/news/how-did-the-rainbow-flag-become-an-lgbt-symbol-6494843.html>

Kuhar, R. (28.. Junij 2022). *Tudi homofobi so ljudje*. Delo. <https://www.delo.si/mnenja/kolumne/tudi-homofobi-so-ljudje/>

M. Z., A. P. (15.. Junij 2024). *Na Paradi ponosa pozivi k vključujoči in strpni družbi*. RTV SLO. <https://www.rtvlo.si/slovenija/na-paradi-ponosa-pozivi-k-vkljucujoci-in-strpni-druzbi/711862>

Mrevlje, N. (13.. December 2023). *Nasilje do oseb LGBTIQ+ se stopnjuje*. Dnevnik. <https://www.dnevnik.si/1043039254/slovenija/nasilje-do-oseb-lgbtqi-se-stopnjuje>

P. V., S. (1.. November 2019). *Neznanci napadli ljubljanski LGBT klub Tiffany*. Delo. <https://www.delo.si/novice/slovenija/neznanci-napadli-ljubljanski-lgbt-klub-tiffany/>

- Sekereš, Z. (n.d.). *Ponotranjena homofobija*. [Diplomsko delo]. Fakulteta za socialno delo.
<https://egradiva.fsd.uni-lj.si/search/extshow/402>
- Simona Muršec, T. P. (2020). *Transformacija sovraštva v mladinskem delu*. P Ljubljana Pride.
https://ljubljanapride.org/wp-content/uploads/2021/05/Transformacija-sovrastva-v-mladinskem-delu_2020.pdf
- TA, S. (22.. Marec 2023). *Ugandski parlament potrdil stroge kazni za pripadnike LGBTQ skupnosti*. Dnevnik. <https://www.dnevnik.si/1043019532/svet/ugandski-parlament-potrdil-stroge-kazni-za-pripadnike-lgbtq-skupnosti>
- U., M. (16.. Junij 2024). *Incidenti na Paradi ponosa: uporabil solzivec, polival z vodo in metal jajca*. Slovenske Novice. <https://www.slovenskenovice.si/kronika/doma/incidenti-na-paradi-ponosa-uporabil-solzivec-polival-z-vodo-in-metal-jajca-foto/>
- Završnik, G. (20. . Oktober 2022). *Napad na skupnost LGBT+ je bil samo vprašanje časa*. Delo. <https://www.delo.si/novice/svet/napad-na-skupnost-lgbt-je-bil-samo-vprasanje-casa/>

7 PRILOGE

Pozdravljeni, sva Zoja Glaser in Nuša Prišenk, učenki 8. b-razreda. Letos sva se odločili delati raziskovalno nalogo o diskriminaciji nad istospolno usmerjenimi osebami. Skupaj z najino mentorico Barbaro Čučko vas prosimo, da si vzamete čas in iskreno izpolnite anketo, ki bo pripomogla k naši raziskavi. Namen najine raziskovalne naloge je ozaveščanje učencev o problematiki predsodkov nad istospolno usmerjenimi. Stremimo k zmanjšanju diskriminacije in predsodkov nad istospolno usmerjenimi med učenci na naši šoli. Hvala.

ANKETA:

1. **Spol**

Ž M

2. **Razred**

7. razred 8. razred 9. razred

3. **Si strpen do oseb, ki so od tebe drugačne?**

- a) Po videzu
- b) Kulturi
- c) Jeziku
- d) Veri
- e) Vedenju
- f) Strpen sem do vseh naštetih

4. **Si strpen si do oseb, ki so istospolno usmerjene?**

Da Ne

Svoj odgovor utemelji: _____

5. **Kje si se prvič srečal/a s pojmom homoseksualnost?**

- a) Doma
- b) V šoli (pouk etike)
- c) Od sošolcev
- d) Drugo: _____

6. **Kdo vpliva na tvoje mnenje o istospolno usmerjenih?**

- a) Družina
- b) Sošolci in prijatelji
- c) Mediji
- d) Socialna omrežja
- e) Drugo: _____

7. **Ali si že kdaj osebi zaradi drugačnosti od tebe namenil/a kakšno grdo oz. neprimerno besedo ali dejanje?**

Da Ne

Svoj odgovor utemelji: _____

8. **Ali se ti zdi sprejemljivo, da na ulici vidiš dva moška, ki se držita za roki?**

Da Ne

Svoj odgovor utemelji: _____

9. **Se strinjaš s posvojitvijo otrok dveh istospolno usmerjenih oseb?**

Da Ne

Svoj odgovor utemelji: _____

10. Kako bi se odzval/a, če bi bil/a tvoj/a prijatelj/ica istospolno usmerjen/a ?

- a) Podpirala/a bi ga/jo in bi mu/ji pri tem pomagal/a.
- b) Ne bi me motilo.
- c) Nehal/a bi se družiti z njim/njo.
- d) Preziral/a bi ga/jo.
- e) Najraje bi ga/jo pretepel/pretepla.

11. Ali v šoli premalo govorimo o problematiki diskriminacije istospolnih oseb?

Da

Ne

12. Meniš, da je diskriminacija istospolnih oseb pogosta v tvoji okolici?

Da

Ne

13. Kako bi lahko na naši šoli poskrbeli za to, da bi sprejemanje drugačnosti med vrstniki postalo vrednota in bi s tem izboljšali medosebne odnose?

Odgovor: _____

14. Kaj meniš, da bi družba lahko naredila, da bi bila bolj vključujoča do istospolnih oseb?

Odgovor: _____

INTERVJU

Intervju z osebo A:

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?
2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?
3. Bi nama lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?
4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?

5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali ter zakaj?
6. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?
7. Ste se kdaj srečali z nasiljem zaradi tega?
8. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?
9. Če bi se lahko vrnil v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?
10. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?
11. Se vam zdi prezgodaj, da bi bila tretja triada ozaveščena o tem, kaj to sploh je?
12. Kako pa bi ozavestili odrasle o tem?
13. Se je torej družba spremenila v tej smeri?
14. Ste se kdaj udeležili Parade ponosa?
15. Ali je prišlo takrat, ko ste se Parade ponosa udeležili vi, do kakšnih izgedov?

Intervju z osebo B:

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?
2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?
3. Bi nam lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?
4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?
5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali ter zakaj?
6. Kateri spol ima glede istospolno usmerjenih večje predsodke, ženske ali moški?
7. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?
8. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?

9. Če bi se lahko vrnil v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?

10. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?

11. Nimate otrok, naju pa zanima, če ste že kdaj razmišljali o posvojitvi otrok in kaj menite o posvojitvi na splošno?

Intervju z osebo C:

1. Kdaj in kako ste se prvič srečali z besedo homoseksualnost?

2. Kdaj ste se začeli zavedati, da vas privlači oseba istega spola?

3. Bi nam lahko zaupali, kako so prijatelji in sorodniki sprejeli vaše homoseksualno življenje?

4. Ali ste zaradi tega izgubili veliko prijateljev oz. ali so se vaši odnosi z družino in prijatelji spremenili, se poslabšali?

5. V življenju se srečujemo z različnimi predsodki in stereotipi, s kakšnimi ste se vi srečali ter zakaj?

6. Ali ste se že znašli v situaciji, da bi vas oseba diskriminirala?

7. Se homofobija pojavlja tudi med istospolno usmerjenimi?

8. Če bi se lahko vrnil v preteklost, ali bi kaj spremenili in kaj bi bilo to, seveda v zvezi s homoseksualnostjo?

9. Kako bi vi ozavestili najstnike o homoseksualnosti?

10. Kaj menite o posvojitvi otrok?

11. Za prihodnost ste prepričani, da boste imeli partnerja? Ali imate odprte možnosti?

12. Ste bili kdaj poročeni?

13. Se strinjate, da so najbolj homofobični tisti, ki so že poročeni z nasprotnim spolom?